

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๑.๑๔/๑๓๙๒ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ ส่งร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ตามคำสั่งของรองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) ที่ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรออกเป็นกฎหมายหรือไม่ โดยร่างพระราชบัญญัติหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑) กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จัดสรรหมายเลขโทรคมนาคมพิเศษ ๑๙๑ ให้เป็นหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการโทรคมนาคมดำเนินการวางระบบโครงข่ายเชื่อมโยงในการให้บริการแก่ผู้แจ้งเหตุฉุกเฉินสามารถใช้หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อการแจ้งเหตุฉุกเฉินโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๔^๑)

๒) กำหนดห้ามผู้ประกอบการโทรคมนาคมเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้บริการหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติจากผู้แจ้งเหตุฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๕^๒)

๓) กำหนดโทษสำหรับผู้ใช้หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันควร (ร่างมาตรา ๖^๓)

๔) กำหนดการคุ้มครองผู้รับแจ้งเหตุฉุกเฉินและผู้ประกอบการโทรคมนาคมในกรณีการเข้าถึงและแจ้งข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉินให้ไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๗^๔)

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๔๘ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

^๑ ร่างมาตรา ๔ ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จัดสรรหมายเลขโทรคมนาคมพิเศษ ๑๙๑ ให้เป็นหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการโทรคมนาคมดำเนินการวางระบบโครงข่ายเชื่อมโยงในการให้บริการแก่ผู้แจ้งเหตุฉุกเฉินสามารถใช้หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อการแจ้งเหตุฉุกเฉินโดยสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

^๒ ร่างมาตรา ๕ ห้ามผู้ประกอบการโทรคมนาคมรายใดเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมในส่วนที่เกี่ยวกับการให้บริการหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติจากผู้แจ้งเหตุฉุกเฉิน

^๓ ร่างมาตรา ๖ ผู้ใดใช้หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันควรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๔ ร่างมาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉิน ให้ผู้รับแจ้งเหตุฉุกเฉินและผู้ประกอบการโทรคมนาคมได้รับการคุ้มครองและไม่เป็นความผิดกฎหมายสำหรับการเข้าถึงและแจ้งข้อมูลส่วนบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้วมีความเห็นว่า บทบัญญัติส่วนใหญ่ของร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๗) สามารถนำกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาบังคับใช้ได้ เพียงแต่ต้องให้ กสทช.ใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวออกประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. กำหนดในแผนเลขหมายโทรคมนาคมให้เลขหมายโทรคมนาคม ๑๙๑ เป็นเลขหมายโทรคมนาคมสำหรับรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน และอนุญาตให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ใช้เลขหมายโทรคมนาคม ๑๙๑ ตามมาตรา ๒๗ (๑) และ (๗)^๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ และมาตรา ๑๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีการออกประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนเลขหมายโทรคมนาคม ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๙ กำหนดให้เลขหมายโทรคมนาคม ๑๙๑ เป็นเลขหมายสำหรับบริการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย^๗ และได้จัดสรรเลขหมายโทรคมนาคม ๑๙๑ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้สำหรับบริการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแล้ว

^๕ มาตรา ๒๗ ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม แผนความถี่วิทยุ และแผนเลขหมายโทรคมนาคม

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้เลขหมายโทรคมนาคม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดเลขหมายโทรคมนาคมให้ผู้รับใบอนุญาตใช้ในการให้บริการ ในการจัดทำแผนเลขหมายโทรคมนาคมของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีเลขหมายโทรคมนาคมเพียงพอแก่การให้บริการ

(๒) ให้มีการใช้เลขหมายโทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

(๓) แผนเลขหมายโทรคมนาคมต้องช่วยให้การจำแนกลักษณะและประเภทของบริการและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมเป็นไปโดยง่ายและชัดเจน

(๔) ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแผนเลขหมายโทรคมนาคมได้เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดแผนเลขหมายโทรคมนาคมหรือให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแผนเลขหมายโทรคมนาคมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

^๗ ข้อ ๓ แผนเลขหมายโทรคมนาคมของประเทศเป็น ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

๓.๒ เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ ๓-๔ หลัก กำหนดประโยชน์การใช้สำหรับประเภทหรือวัตถุประสงค์ ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(มีต่อหน้าถัดไป)

๒. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุญาตและกำกับกิจการโทรคมนาคมตามมาตรา ๒๗ (๖)^{๘๘} แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ กำหนดการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามมาตรา ๒๗ (๘)^{๘๙} แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ และกำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและหลักเกณฑ์การเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามมาตรา ๒๗ (๑๒)^{๙๐} และมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง^{๙๑} แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๗)

๓.๒.๓ ใช้สำหรับบริการเลขหมายสั้น (Short Code)

ฯลฯ

ฯลฯ

๓.๒.๓.๓ เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ ๓ หลัก ใช้รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

เลขหมาย	ประเภทบริการ
๑๙๑	แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย
๑๙๘	แจ้งเหตุภัยพิบัติ
๑๙๙	แจ้งเหตุเพลิงไหม้

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๘๘} มาตรา ๒๗ ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๖) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๘๙} มาตรา ๒๗ ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้หรือเชื่อมต่อ และหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท ให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการและผู้ลงทุน หรือระหว่างผู้ให้บริการโทรคมนาคม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๙๐} มาตรา ๒๗ ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๒) กำหนดมาตรการให้มีการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันตามมาตรา ๕๐

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๙๑} มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้ กสทช. กำหนดแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม โดยในแผนอย่างน้อยจะต้องกำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายระยะเวลาในการดำเนินการ พร้อมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

ฯลฯ

ฯลฯ

คลื่นความถี่ฯ และมาตรา ๒๕^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ เพื่อกำหนดมาตรการให้ผู้ให้บริการดำเนินการวางระบบเครือข่ายเชื่อมโยงในการให้บริการแก่ผู้แจ้งเหตุฉุกเฉินได้

๓. กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและโครงสร้างอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคมตามมาตรา ๒๗ (๙)^{๑๓} และมาตรา ๒๙^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ การกำหนดประเภทและอัตราขั้นสูงของค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการตามมาตรา ๕๕^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ โดย กสทช. สามารถกำหนดมิให้ผู้ให้บริการเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ให้บริการในการใช้บริการโทรคมนาคมแจ้งเหตุมายังเลขหมายโทรคมนาคม ๑๙๑ ได้

^{๑๒} มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมมีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การปฏิเสธไม่ให้ใช้โครงข่ายโทรคมนาคมให้กระทำได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) โครงข่ายโทรคมนาคมที่มีอยู่ไม่เพียงพอแก่การให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคม

(๒) การใช้โครงข่ายโทรคมนาคมมีปัญหาทางเทคนิคที่อาจก่อให้เกิดการรบกวนกิจการโทรคมนาคมหรือเป็นเหตุขัดขวางการโทรคมนาคม

(๓) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมซึ่งปฏิเสธไม่ให้ใช้โครงข่ายโทรคมนาคมตามวรรคสามมีหน้าที่พิสูจน์ถึงเหตุแห่งการปฏิเสธนั้น

การเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลและเป็นธรรมต่อผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้ขอใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมและต้องไม่มีความเท่าเทียมกันในระหว่างผู้ขอใช้หรือผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมทุกราย

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องด้วย

^{๑๓} มาตรา ๒๗ ให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๙) กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและโครงสร้างอัตราค่าบริการในกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้เป็นธรรมต่อผู้ให้บริการและผู้ให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๔} มาตรา ๒๙ การกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ค่าธรรมเนียมใด ๆ หรือค่าบริการในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้ กสทช. คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและภาระของผู้บริโภค ความสอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการ ความคุ้มค่า และการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพด้วย

^{๑๕} มาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทและอัตราขั้นสูงของค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บจากผู้ให้บริการตามลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ

๔. กำหนดข้อยกเว้นมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๓๒^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และมาตรา ๕๐^{๑๗} แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตสามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการช่วยเหลือและระงับเหตุฉุกเฉินได้

แต่อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติกำหนดความผิดและกำหนดโทษสำหรับผู้ใช้เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันควร (ร่างมาตรา ๖^{๑๘}) ซึ่งปัจจุบันมาตรา ๑๓๗^{๑๙} แห่งประมวลกฎหมายอาญา ได้กำหนดโทษสำหรับผู้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ไว้อยู่แล้ว แต่มาตรา ๑๓๗ ดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมกรณีที่เป็นการแจ้งต่อผู้รับแจ้งเหตุฉุกเฉินที่ไม่มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา หรือในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดเสียหายหรืออาจเสียหาย หรือในกรณีอื่นที่มีใช้การแจ้งความอันเป็นเท็จดังเช่นที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๖ ดังนั้น หากมีความจำเป็นต้องกำหนดความผิดฐานนี้ขึ้นใหม่ ก็จำเป็นต้องมีกฎหมายในเรื่องนี้แต่ควรกำหนดฐานความผิดให้ชัดเจนกว่าการใช้หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันควรตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๖

ดังนั้น แม้หลักการตามร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๗ จะสามารถดำเนินการโดยให้ กสทช. ออกประกาศตามพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ก็ตาม แต่จำเป็นต้องร้องขอให้ กสทช. ดำเนินการออกประกาศดังกล่าว และเมื่อ กสทช. ออกประกาศแล้ว ความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัตินี้ก็หมดไป อย่างไรก็ตาม ประกาศ กสทช. ไม่อาจกำหนดโทษอาญาสำหรับผู้ใช้

^{๑๖} มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม ให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการโทรคมนาคมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดโดยการดักจับไว้ ใช้ประโยชน์ หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือข้อมูลอื่นใดที่มีการสื่อสารทางโทรคมนาคมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ถือว่า กสทช. เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง หรือรู้ว่ามีผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง แต่เพิกเฉยหรือไม่ดำเนินการตามกฎหมายภายในเวลาอันสมควร ให้ กสทช. มีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมได้

^{๑๗} มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม

ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการที่คณะกรรมการกำหนดตามวรรคหนึ่ง

เมื่อพบว่าบุคคลใดกระทำการละเมิดสิทธิของผู้ใช้บริการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือคณะกรรมการดำเนินการเพื่อระงับการกระทำความผิดดังกล่าว และแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบโดยเร็ว

^{๑๘} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๙} มาตรา ๑๓๗ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันควรได้ การจะกำหนดโทษอาญา ดังกล่าวได้นั้นจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือตราพระราชบัญญัติฉบับใหม่เพื่อกำหนดโทษสำหรับผู้หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยไม่มีเหตุอันควร แต่การตราพระราชบัญญัติฉบับใหม่ก็มีข้อเสียที่จะทำให้การควบคุมดูแลการใช้เลขหมายโทรคมนาคม ซึ่งอยู่ในแผนเลขหมายโทรคมนาคมของ กสทช. ไม่มีความเป็นเอกภาพ

อนึ่ง ในการพิจารณาเรื่องนี้ได้ศึกษากฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป ฟิlippินส์ และเกาหลีใต้ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

(๑) ประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายระดับสหพันธรัฐ กล่าวคือ The Wireless Communications and Public Safety Act of 1999 กำหนดให้เลขหมาย ๙๑๑ เป็นเลขหมายกลางในการให้ความช่วยเหลือแบบฉุกเฉิน การรายงานเหตุฉุกเฉิน และการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยรัฐบาลต้องสนับสนุนให้มีความพร้อมใช้โครงสร้างพื้นฐานที่เป็นการสื่อสารที่ควบคุมได้ทั้งต้นทางและปลายทาง ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และไม่กำหนดให้เป็นภาระหรือค่าใช้จ่ายแก่บุคคลใด ส่วนการกำหนดความผิดสำหรับผู้ที่รบกวนการใช้เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินนั้น The Communication Act of 1934 กำหนดห้ามมิให้ผู้ที่ไม่ใช่เหตุฉุกเฉินใช้อุปกรณ์โทรศัพท์อัตโนมัติโทรศัพท์เข้าเลขหมาย ๙๑๑ และกำหนดว่าการโทรศัพท์เข้าเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินทั้งเลขหมาย ๙๑๑ เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินของโรงพยาบาล สำนักงานให้บริการทางการแพทย์ ศูนย์ดูแลสุขภาพ ศูนย์ควบคุมยาพิษ ศูนย์ป้องกันภัย หรือหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายโดยไม่มิวัตถุประสงค์เกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน เป็นความผิด นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหน้าที่ของผู้ให้บริการที่ต้องรักษาความลับของผู้ให้บริการอื่นหรือลูกค้าที่ตนครอบครอง แต่ในกรณีฉุกเฉินสามารถใช้เปิดเผย หรือยอมให้เข้าถึงข้อมูลทางเครือข่ายของลูกค้าได้ เพื่อจัดหาข้อมูลตำแหน่งของผู้ใช้โทรศัพท์มือถือที่โทรเข้าศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินต่างๆ หรือเพื่อโทรแจ้งผู้ดูแลตามกฎหมายหรือสมาชิกครอบครัวของผู้ใช้บริการถึงที่อยู่ของผู้ใช้บริการ

(๒) ประเทศออสเตรเลีย ใน The Telecommunications (Consumer Protection and Service Standards) Act 1999 ได้กำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้บริการเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉิน ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้บริการโทรคมนาคมแก่ผู้ให้บริการเกี่ยวกับการแจ้งเหตุฉุกเฉิน กำหนดคุณสมบัติผู้ให้บริการโทรศัพท์ฉุกเฉิน และกำหนดให้การให้บริการโทรศัพท์ฉุกเฉินต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว แต่ไม่ได้กำหนดความผิดของผู้ที่รบกวนการใช้เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินนั้นไว้แต่อย่างใด แต่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการลดจำนวนการโทรศัพท์เข้าเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินโดยไม่มีเหตุฉุกเฉิน โดยผู้ให้บริการสัญญาณโทรคมนาคมมีหน้าที่ยับยั้งการโทรก่อนจะส่งสายนั้นไปยังหน่วยให้บริการเหตุฉุกเฉินที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ The Telecommunications Act 1997 กำหนดให้ในกรณีเหตุฉุกเฉินเท่านั้น ผู้ให้บริการตอบรับโทรศัพท์ฉุกเฉิน บุคคลอื่น หรือผู้ให้บริการเกี่ยวกับเครือข่าย สามารถใช้และเปิดเผยข้อมูลของบุคคลได้โดยไม่มี ความผิด

(๓) สหภาพยุโรปโดยคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปได้มีมติกำหนดให้เลขหมาย ๑๑๒ เป็นเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินเพียงเลขหมายเดียวในสหภาพยุโรป โดยประเทศสมาชิกต้องจัดให้มีเลขหมาย ๑๑๒ เป็นเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแต่อาจใช้ควบคู่กับเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินภายในประเทศได้ และกำหนดมาตรการให้ประเทศสมาชิกต้องจัดให้มีการตอบรับและจัดการ

สายที่โทรเข้าฉุกเฉินอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพและมีเทคโนโลยีรองรับการจัดการที่ปลายสาย เพื่อส่งผ่านไปยังศูนย์ให้บริการฉุกเฉินได้ โดยผู้ใช้โทรศัพท์ฉุกเฉินไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งปัจจุบันได้มี ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับมติและมาตรการของ คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป เช่น ประเทศยูเครน ประเทศเบลเยียม ประเทศบัลแกเรีย ประเทศเยอรมนี และประเทศโปรตุเกส

(๔) ประเทศฟิลิปปินส์ได้มีระเบียบที่ออกโดยประธานาธิบดีกำหนดเลขหมาย ๑๑๗ เป็นเลขหมายฉุกเฉินแห่งชาติ และจัดตั้งหน่วยงานและเครือข่ายสายด่วน ๑๑๗ เพื่อเตรียมพร้อมและ จัดการเกี่ยวกับการให้บริการเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉิน

(๕) ประเทศเกาหลีใต้ไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการให้บริการเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉิน แต่มีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองที่อยู่ของบุคคล (The Location Privacy Protection Act) เพื่อกำหนดให้ตำรวจสามารถติดตามหาตำแหน่งของผู้โทรเข้าเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินได้ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจากผู้โทร

(นายอัชพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖